

Beste voorzitter,
Dames en Heren,

Ik ben de Kamer van Koophandel Kempen én de organisatoren van dit feest erg dankbaar, dat ik mijn allereerste economische speech in de Kempen mag houden.

De Kempen is immers een bijzonder welvarende regio in onze provincie die grossiert in troeven. De hoge levensstandaard is het resultaat van heel hard werken, een hoge productiviteit én veel ondernemingszin. Werk, welvaart en welzijn...de Kempen dankt ze vooral aan de vele privé-ondernemers. Samen met hardwerkende medewerkers zijn ze dé motor van de economie van gisteren, vandaag én in de toekomst.

Geef toe: de ligging van de Kempen is uitgelezen. Ze ligt ten midden van één van de dichtst bevolkte en economisch meest actieve gebieden van Europa, in het hinterland van de zeehavens Rotterdam, Antwerpen, Gent en Zeebrugge. Belangrijke internationale luchthavens als Brussel, Amsterdam en Düsseldorf liggen op een symbolische steenworp... Bovendien wordt de Kempische regio doorkruist door belangrijke water-en autowegen als het Albertkanaal of de E313...

Al deze multimodale ontsluitingsmogelijkheden én de nabijheid van de Antwerpse haven maken de Kempen bijzonder aantrekkelijk voor activiteiten in de logistiek en distributie. Bedrijven zoals Nike, Katoennatie, WCT en meer recent Kühne & Nagel hebben dat zeer goed begrepen en kozen de Kempen strategisch als vestigingsplaats.

Deze gunstige ligging is misschien voldoende om een welvarende regio te worden, maar niet om het te blijven. Om het met Charles Darwin te zeggen: "het zijn niet degene die het sterkst of het snelst zijn die uiteindelijk overleven, maar wel degene die zich het best aanpassen aan nieuwe omstandigheden". Dat

geldt nog steeds. Al zouden we het woord "aanpassen" vandaag vervangen door "innoveren".

Innovatie is belangrijk. Zonder vernieuwing van producten, processen en diensten staat onze economie stil. En stilstaan is achteruit gaan, zo wil de open deur. Zonder innovatie, geen duurzame economie, geen duurzame samenleving. En, zonder duurzaamheid zullen de welvaart en het welzijn onherroepelijk aanzienlijk achteruitgaan. The founding fathers van FTI, als onderdeel van de Derde Industriële Revolutie begrepen dat 25 jaar geleden al. Afgelopen week werden ze daarom terecht geëerd.

Innoveren is dus zeker geen doel op zich. Het is een waardengestuurde ambitie om met zijn allen te zoeken naar nieuwe antwoorden op reële maatschappelijke behoeften met steeds grotere aandacht voor de effecten op mens, omgeving en samenleving. Het is het permanente streven om met zo weinig mogelijk input van energie en grondstoffen betere resultaten met minder nefaste neveneffecten te realiseren. En, het "opwaarderen" van steeds meer afval tot nieuwe grondstof. Dit geldt mutatis mutandis voor producten, processen, diensten én – waarom niet – overheden. Het sluitstuk van dit alles is ook het effectief vermarkten van de vindingen. Kortom: Onderzoek, Ontwikkeling én Ondernemen of "kennen, kunnen en kassa", zoals de Nederlanders het zo plastisch zeggen.

De breed gedragen strategische keuze van de Kempen om radicaal in te zetten op innovatie en te streven naar een kenniseconomie op het vlak van duurzame energie- en milieutechnologie zijn van kapitaal belang voor haar verdere ontwikkeling. Onderzoekinstellingen zoals SCK, VITO en vele strategische samenwerkingsverbanden tussen onderwijs, onderzoek en ondernemingen, wijzen de weg. Voor hen is energie en milieu de core business.

Duurzame energie mag dan een troef zijn, het blijft ook een uitdaging. Het nieuwe Europese klimaatpakket legt tegen 2020 strengere doelstellingen op in verband met CO₂-uitstoot en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen.

De kritiek van een deel van de werkgevers is niet geheel onterecht. Het potentieel voor hernieuwbare energie in België is het laagste van de hele

Europese Unie. Door te weinig zon en natuurlijke wind- en waterkracht zou de kostprijs van het klimaatplan hier veel hoger liggen dan het Europese gemiddelde. Energie-efficiëntie moet dan ook hét sleutelwoord worden.

Elk jaar weer merken we hoe tal van Kempense ondernemingen uit eigen beweging en meegefinancierd door de Provincie alvast initiatieven nemen voor een milieuvriendelijker bedrijfsvoering. Dit in het kader van het Milieucharter. In plaats van de voorgestelde normen als een probleem te zien, kunnen ze ook kansen bieden op een nieuwe en vernieuwende dynamiek. Overheid en industrie hebben hier elk hun rol te spelen. De overheid kan het gedrag van burgers in de juiste richting sturen en voor de bedrijven een fiscaliteit hanteren die investeringen, onderzoek en ontwikkeling stimuleert.

Ook het bedrijfsleven zal gepast moeten reageren. Waarom niet van de klimatologische nood een economische deugd maken? Kijken we naar de Scandinavische landen die van in het begin de lat extra hoog legden op het gebied van innoverende en duurzame energie. Of naar Nederland dat evolueert naar 20 % hernieuwbare energie. Overheden, regio's en bedrijven die de kaart van de duurzame energie nu reeds voluit trekken, bouwen een belangrijke strategische voorsprong op.

Laat de Kempen hun voorbeeld volgen en gebruik maken van de unieke beginsituatie, relevante ervaring en hier aanwezige kennis. De Kempen kan zo uitgroeien tot een voorbeeldregio wat betreft duurzame energie- en milieutechnologie.

Uw ere-voorzitter Ivo Van Vaerenbergh startte begin dit jaar alvast met een lovenswaardig initiatief hieromtrent. Zijn marketplace-project is een eerste initiatief waarbij een groeiende groep van bedrijven en kennisinstellingen samen op zoek gaan naar innoverende en duurzame vormen van energiegebruik. Het streven naar een duurzame inzet van energie is één van de grootste uitdagingen in onze economie. Op de marketplace worden de bedrijfsgrenzen overschreden en alle kennis gebundeld. Het is een groeiend netwerk waarin bedrijven en kennisinstellingen elkaar gemakkelijk vinden. Vraag en aanbod van duurzame energie komen er met elkaar in contact. Denk bijvoorbeeld aan de afvalstroom

van het ene bedrijf die voor een ander bedrijf een interessante energiebron of grondstofstroom kan zijn. Of een bedrijf dat behoefte heeft aan een onderzoeksproject en daarvoor een kennisinstelling zoekt. De marketplace is een voorbeeldproject voor bedrijfsoverschrijdende en duurzame energievoorziening. Meer dan waarschijnlijk mondt het uit in een permanente samenwerking en kruisbestuiving binnen, en laten we hopen ook buiten de Kempense grenzen.

(PAUZE)

Innovatief denken is ook vereist op het vlak van mobiliteit. Dagelijks worden we geconfronteerd met de verzadiging van het wegverkeer. Wat voor een particulier tijdverlies is, betekent voor een onderneming geldverlies. En dus gaan bedrijven – en maar goed ook – steeds sterker op zoek naar goede alternatieven zoals de binnenvaart, het spoor of ondergrondse pijpleidingen. Multimodaal transport zit, noodgedwongen, in de lift. Het zal mijn en uw ogen niet sluiten voor de nood aan een aantal cruciale investeringen ook in nieuwe weginfrastructuur.

Een andere uitdaging is het vinden van ruimte om te ondernemen. Niet enkel starters zoeken een plek. Ook bestaande en buitenlandse bedrijven zoeken ruimte om uit te breiden of te verhuizen. Vindt een investeerder geen geschikte locatie, dan haakt hij af en wijkt uit naar naburige regio's.

Het ontwikkelen van bedrijventerreinen is een gedeelde verantwoordelijkheid van het Vlaams Gewest, de provincies en de gemeenten. Elk van hen moet beseffen dat het aanbod vandaag de dag te beperkt is en het ontwikkelen van nieuwe terreinen te traag verloopt. Volgens de ROTO-studie (Ruimte om te ondernemen) van VOKA zou er zo'n 1200 hectaren bedrijventerreinen maatschappelijk en politiek op korte termijn te realiseren zijn. Als provincie hebben we in 2007 het rollend investeringsfonds opgericht om nieuwe bedrijventerreinen te ontwikkelen én het maatschappelijk draagvlak voor de komst van een bedrijventerrein te vergroten. Zo behoort bijvoorbeeld het voorzien van groene buffers en waterreservoirs of het saneren van een vervuild terrein tot de mogelijkheden van dit fonds.

Eind dit jaar bevat dit fonds 7 miljoen euro. We blijven onze verantwoordelijkheid ten volle én met veel ambitie opnemen.

Tot slot wil ik VOKA danken om mee een krachtige pleitbezorger te zijn van een ondernemingsvriendelijk klimaat met ruimte voor ambitie, innovatie én respect voor de werknemers. Want in talent moet blijvend geïnvesteerd worden. Met het Tracer-project werkten provinciebestuur en VOKA succesvol samen. Jongeren kregen er de kans hun studie én werk in een bedrijf te combineren. Het bleef niet bij deze eerste stap richting ondernemingsgericht onderwijs want ook het project 'mini-ondernemingen' is een samenwerking tussen ons beide. De vaardigheid 'ondernemen' moet niet na maar al tijdens de studie aan bod komen. Zo kunnen schoolverlaters snel en met meer kans van slagen hun ondernemingszin benutten.

Het zijn slechts enkele voorbeelden van "het provinciebestuur én VOKA samen in actie". Samen in actie voor een Kempense regio en een ganse provincie waar men aangemoedigd wordt om ambitieus en innovatief te ondernemen en te investeren in mensen en talent: want talent heeft 'the war on talents' met overtuiging gewonnen. Daarom ben ik ook blij vanavond aanwezig te zijn op de uitreiking van de Prijs Ondernemen. Het zijn de laureaten van deze prijs die een positief voorbeeld zijn voor jonge, startende ondernemers.

Van harte proficiat aan de laureaat én aan de Kamer van Koophandel Kempen voor dit initiatief!